

Inför valet – vad säger forskningen?

VALFORUM Inför höstens riksdagsval kommer frågor om klimatpolitik, integration, jämlikhet och demokratins funktionssätt att stå högt på den politiska dagordningen. Valrörelser präglas ofta av snabba utspel och tydliga konfliktlinjer, men många frågor rör långsiktiga samhällsprocesser som forskningen länge försökt förstå. I detta valforum samlar vi därför ett antal artiklar som belyser hur väljare, opinioner och politiska institutioner faktiskt fungerar i praktiken.

En första artikel av Henrik Andersson och Karl-Oskar Lindgren analyserar skillnader i valdeltagande mellan inrikes och utrikes födda. Artikeln visar att gapet har ökat över tid och diskuterar möjliga förklaringar. Resultaten ger också vägledning om vilka typer av insatser som kan bidra till att stärka det politiska deltagandet.

Vidare undersöker Xiao Hu hur de omfattande skogsbränderna i Sverige sommaren 2018 påverkade människors oro för klimat och miljö. Resultaten visar att miljöoron ökade, särskilt bland individer som redan tidigare uttryckte större miljöengagemang. Studien illustrerar därmed hur dramatiska klimathändelser kan påverka opinionen, men också hur politiska skiljelinjer kan förstärkas.

Gustav Karreskog Rehbinder m fl beskriver hur valresultat tolkas under valnatten. Författarna visar att de första resultaten från rösträkningen ofta ger en systematiskt skev bild av valutfallet eftersom olika typer av valdistrikt räknas i olika ordning. Artikeln presenterar en enkel metod som förbättrar realtidsprognoser av valresultat och visar hur mer träffsäkra uppskattningar kan göras redan tidigt under valkvällen.

Den fjärde artikeln, av Maria Thürk, analyserar koalitionsbildning över partigränser i Sverige. I en kontext där regeringar allt oftare bygger på samarbete mellan flera partier blir förståelsen för hur sådana samarbeten signaleras och uppfattas central, inte minst för hur väljare kan tolka de regeringsalternativ som presenteras under valrörelsen.

Slutligen belyser Emma von Essen m fl situationen för transpersoner och diskuterar hur institutionella regelverk och arbetsmarknadsförhållanden kan påverka deras levnadsvillkor. I ett mer debatterande format lyfter de frågor om diskriminering, rättigheter och inkludering. Inlägget bidrar med forskningsbaserad kunskap till en debatt där evidens ofta saknas.

Förhoppningen är att detta valforum kan bidra med forskningsbaserade perspektiv på några av de frågor som står i centrum för höstens valrörelse.

Trevlig läsning!

Heather Congdon Fors och Oscar Erixson